

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8018200453
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8018200453.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Marianna Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu A. B., C. XX/X, XXX XX D. E., právne zastúpený JUDr. Norbert Horváth, advokát, so sídlom Slnecná 592/2, 924 01 Galanta, proti žalovanému Poľovnícke združenie Poľana, 065 02 Nižné Ružbachy 135, IČO: 42 235 766, právne zastúpený JUDr. Andrejom Kubinským, bytom F. XXX/XX, A., o určenie, že žalobca je členom žalovaného, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 8C/11/2019 – 316 zo dňa 06.06.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Z a m i e t a protinávrh žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že :

„I. Súd u r č u j e, že žalobca je členom žalovaného - Poľovníckeho združenia POLANA Nižné Ružbachy, so sídlom Nižné Ružbachy 135, Nižné Ružbachy 065 02, IČO: 42235766.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie podľa ust. § 470 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), podľa § 32 ods. 1, § 80 ods. 9, 12 zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve, a podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie sa v 1. rade zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko v prípade zistenia, že tento nie je daný, je to dôvod na zamietnutie žaloby bez rozhodnutia v merite veci. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Podanou žalobou sa žalobca domáha určenia, že je členom žalovaného. Z členstva v poľovníckom združení plynie pre jednotlivých členov množstvo práv, ale aj povinností. Vzhľadom na to, že žalobca má za to, že oznámenie žalovaného zo dňa 15.5.2015, ktorým žalovaný oznámil žalobcovi, že vzhľadom na novoprijatý dodatok (písm. n/)

Domáceho poriadku jeho členstvo v poľovníckom združení zaniklo, nemá právnu relevanciu a tvrdí, že sú mu odopierané jeho práva člena žalovaného, čím je jeho právne postavenie neisté, dospel súd prvej inštancie k záveru, že naliehavý právny záujem žalobcu na podanej žalobe je daný.

4. Žalovaný je poľovníckou organizáciou zriadenou podľa zák. č. 274/2009 Z.z. ktorá v zmysle § 32 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi. V danom prípade Stanovy žalovaného v §-e 4 bod 8 taxatívne upravujú možné spôsoby zániku členstva v PZ Poľana (bod 26 rozsudku súdu prvej inštancie). Tieto Stanovy žalovaného boli prijaté žalovaným dňa 29.4.2012 na ustanovujúcej členskej schôdzi a potvrdené B. G. H. I. J.. Dňa 22.8.2010 bol členskou schôdzou žalovaného schválený domáci poriadok PZ Poľana Nižné Ružbachy, ktorý je ďalším interným predpisom žalovaného, záväzný pre všetkých členov PZ a pre všetky volené orgány združenia. Domáci poriadok sa riadi zákonom o poľovníctve a Stanovami PZ, nemôže byť s nimi v rozpore. Dňa 15.3.2015 sa konala členská schôdza žalovaného, ktorá uznesením rozhodla o prijatí dodatku do Domáceho poriadku - písm. n/ v tom zmysle, že ten, kto prestal spĺňať podmienky členstva v priebehu roka, prestáva byť jeho členom s účinnosťou ku 15.4. bežného roka. Následne žalovaný, s poukazom na uvedené, novoprijaté ustanovenie (písm. n/) Domáceho poriadku, oznámil žalobcovi, že dňom 15.4.2015 bolo ukončené jeho členstvo v PZ. Žalobca nesúhlasil s postupom žalovaného, tvrdil, že prijatie uvedeného dodatku k Domácejmu poriadku žalovaného bolo účelové a následným faktickým správaním žalovaného voči žalobcovi došlo k porušeniu zákazu retroaktivity na strane žalovaného a k odňatiu práv žalobcu na výkon práva poľovníctva, bez relevantného právneho dôvodu.

5. S poukazom na uvedené tvrdenia žalobcu, riadiac sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom, ktorým je súd v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný, sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či novoschválený Dodatok k Domácejmu poriadku žalovaného pod písm. n/, (ne)pôsobí, na už dávnejšie vzniknuté členstvo žalobcu v PZ Poľana Nižné Ružbachy, retroaktívne.

6. Teória práva v súvislosti s retroaktivitou dôsledne diferencuje medzi pojmami retroaktivita, pravá retroaktivita a nepravá retroaktivita. Princíp retroaktivity znamená, že právne normy v zásade pôsobia do budúcnosti. Iba výnimočne je v normatívnych aktoch výslovne stanovené, že právna norma má spätnú pôsobnosť. Podstatnou otázkou z hľadiska pravej a nepravej retroaktivity je ochrana nadobudnutých práv. Pritom ochranu nadobudnutých práv treba striktné odlišovať od zákazu retroaktivity. Ide o dva odlišné, aj keď súvisiace inštitúty práva. Odlišnosť je treba nachádzať v pôsobení nového zákona v minulosti, ale aj pre budúcnosť. Pritom spoločným prvkom je zákaz negatívneho zásahu nového právneho predpisu do minulosti. Koncepcia ochrany nadobudnutých práv odráža právny princíp, podľa ktorého nové zákony nemajú zasahovať do už nadobudnutých práv. Nový predpis je preto limitovaný legálne nadobudnutými právami, ktoré musia byť rešpektované. Nie je možné tieto práva spätne zrušiť, ani zhoršiť postavenie oprávneného subjektu. Je však možné nadobudnuté právo pro futuro zlepšiť. Z pojmu nadobudnuté právo logicky vyplýva predchádzajúca právna regulácia, na základe ktorej oprávnený subjekt práva toto konkrétne subjektívne právo nadobudol. Znamená to, že zásah do nadobudnutých práv, na rozdiel od retroaktivity, počítá s predchádzajúcou právnou úpravou konkrétneho právneho vzťahu a predpokladá novú právnu úpravu, ktorá do predmetného nadobudnutého práva zasiahne negatívnym spôsobom. Je nutné vyhodnotiť pôsobenie nového právneho predpisu pri zákaze retroaktivity. Ak nový právny predpis upravuje právne vzťahy, ale právne následky týchto vzťahov odlišne, ale až od doby po vzniku účinnosti nového právneho predpisu, takýto nový právny predpis nie je retroaktívny, resp. ide o nepravú retroaktivitu. Pritom zákaz retroaktivity nemôže zamedziť zásahu nového právneho predpisu pri modifikácii právneho postavenia subjektov práva do budúcnosti. Je nutné si uvedomiť, že sa zachovávajú legálne nadobudnuté subjektívne práva, čo garantuje oprávnenému subjektu nedotknuteľnosť dosiahnutého právneho stavu. Teória práva pritom priznáva ochranu konkrétnym, subjektívnym právam s individuálnym obsahom, ktoré vznikli individuálnym konaním, v dôvere v stálosť právneho poriadku. Výnimku z tejto ochrany nadobudnutých práv tvoria práva nadobudnuté v rozpore s dobrými mravmi alebo v rozpore s medzinárodnými zmluvami. Aj judikatúra Ústavného súdu SR (napr. nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 10/04 zo 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 37/99) vychádzajú z neprípustnosti odňatia nadobudnutých práv, resp. ich obmedzenia ex tunc, t.j. do minulosti, pred účinnosťou nového právneho predpisu.

7. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky platí zásada, podľa ktorej ten, kto postupoval na základe dôvery v platný právny predpis, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný spätným

pôsobením právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia (PL. ÚS 36/95, nález súdu uverejnený pod č. 3/96 Zbierky nálezov a uznesení). V podmienkach demokratického štátu platí, že právny predpis resp. jeho ustanovenia pôsobia do budúcnosti a nie do minulosti. Podľa názoru súdu vysloveného v rozhodnutí PL. ÚS 38/99: „Ako z pohľadu tzv. pravej, tak aj nepravej retroaktivity právnych noriem je podstatou otázka ochrany nadobudnutých práv, ktoré by preto neskoršia právna úprava už nemala rušiť, prípadne zhoršovať, ale len zlepšovať.“

8. Uvedený výklad účinnosti právnych noriem vo všeobecnosti je možné a potrebné aplikovať aj na záväzné predpisy pre úpravu vzťahov v Poľovníckom združení Poľana so sídlom Nižné Ružbachy. V danom prípade žalobca sa stal členom Poľovníckeho združenia Poľana so sídlom v Nižných Ružbachoch podľa znenia predchádzajúceho Domáceho poriadku žalovaného (v znení do 15.3.2015). Ak teda žalovaný sa rozhodol zmeniť podmienky vzniku členstva v jeho združení, a to prijatím uznesenia členskej schôdze, ktorá je najvyšším jeho orgánom, nová úprava a podmienky členstva môžu byť aplikované iba pre novo prijímaných členov a nemôžu sa vzťahovať aj na členov, ktorí sa stali platnými členmi Poľovníckeho združenia podľa predchádzajúcej úpravy. Konaním žalovaného, ktorý listom zo dňa 6.5.2015 oznámil žalobcovi, že na základe novoprijatého Dodatku (písm. n/) Domáceho poriadku zaniklo jeho členstvo v PZ Poľana, došlo k porušeniu uvedeného princípu retroaktivity, v zmysle ktorého je neprípustné odňať už nadobudnuté práva, resp. ich obmedziť ex tunc, t.j. do minulosti.

9. S poukazom na vyššie uvedený princíp právnej istoty v spojení so zásadou ochrany skôr nadobudnutých práv a zákazu retroaktivity (právnych) noriem dospel súd k záveru, že Dodatok Domáceho poriadku - písm. n) nie je možné aplikovať (retroaktívne) aj vo vzťahu k členstvu žalobcu a na jeho základe zhoršiť postavenie žalobcu resp. úplne mu odňať v minulosti legálne nadobudnuté práva. Ak napriek uvedenému žalovaný, s poukazom na uvedený novoprijatý dodatok Domáceho poriadku - písm. n), oznámil žalovanému, že jeho členstvo bolo ukončené, konal tak v rozpore so zákazom retroaktivity, čo je neprípustné.

10. Je nesporné, že u žalovaného je výkon práva poľovníctva viazaný na členský princíp. Na základe oznámenia žalovaného listom zo dňa 15.4.2015, že žalobcovi zaniklo jeho členstvo u žalovaného, žalobcovi bolo odňaté právo výkonu práva poľovníctva v poľovnom revíri užívanom žalovaným, na ktoré mal predtým „automaticky“ nárok a ktoré je „automaticky“ späté s členstvom v poľovníckej organizácii. Aj keď žalovaný prezentoval, že v prípade žalobcu nedošlo k zániku členstva, ale k ukončeniu členstva v dôsledku zmeny Domáceho poriadku, podľa názoru súdu (pri rešpektovaní zásady zákazu retroaktivity) ide o rovnocenný pojem. K ukončeniu resp. zániku členstva v PZ Poľana môže pritom dôjsť len na základe niektorého z taxatívne stanovených dôvodov uvedených v § 4 ods. 8 Stanov žalovaného, ktoré sú pre žalovaného a všetkých jeho členov záväzné. Pokiaľ členská schôdza žalovaného prijala dňa 15.4.2015 dodatok Domáceho poriadku - písm. n/, tento bolo možné aplikovať len vo vzťahu k novo prístupujúcim členom, nie však aj vo vzťahu k skôr (platne) prijatým členom žalovaného, nakoľko spôsoby zániku členstva u žalovaného sú striktné dané v Stanovách žalovaného a rozširovať spôsoby zániku členstva u žalovaného je možné len prijatím zmien Stanov, nie však aj dodatkom k Domácejmu poriadku, ktorý by navyše mal pôsobiť aj spätne do minulosti. Ak tak žalovaný učinil, tento dodatok je v rozpore so Stanovami žalovaného a zákonom o poľovníctve a preto nie je možné priznať mu právnu relevanciu.

11. S poukazom na uvedené dôvody súd prvej inštancie uzatvoril, že ak žalovaný s odkazom na uvedené dôvody, s odkazom na novoprijatý dodatok Domáceho poriadku - písm. n/ oznámil žalobcovi, že došlo k ukončeniu jeho členstva u žalovaného, neprípustným spôsobom zasiahol do práv žalobcu, odňal mu jeho (už skôr) legálne nadobudnuté právo (právo výkonu poľovníctva) u žalovaného a preto nárok žalobcu na určenie, že je členom žalovaného, je zákonný a plne opodstatnený. Toto viedlo súd prvej inštancie k záveru, že podaná žaloba je dôvodná, a preto jej v celom rozsahu vyhovel.

12. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. § 255 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobcovi, ktorý bol v konaní v podstate v celom rozsahu úspešný priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

13. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že žalobca sa pôvodne domáhal správnu žalobou doručenou Krajskému súdu Prešov dňa 23.06.2015, preskúmania zákonnosti

rozhodnutia o jeho „vylúčení“ z PZ Poľana N. Ružbachy č. 135. Predmetnú žalobu odôvodňoval tým, že žalovaný ho nezákonne vylúčil z PZ na základe oznámenia o ukončení členstva, čím ho poškodil a porušil tak právne normy platné na území SR, v rámci poľovníctva.

14. Krajský súd v Prešove uznesením IS 25/15 zo dňa 03.07.2015 postúpil vec Okresnému súdu v Starej Ľubovni dôvodiac tým, že na prejednanie veci súkromno-právnej povahy je vecí a miestne príslušným súdom. Spis bol následne predložený Najvyššiemu súdu SR, následne Krajskému súdu v Prešove. Následne spis postupne a opakovane bol zaslaný Najvyššiemu súdu SR a KS v Prešove. S konečnou platnosťou o vecnej a miestnej príslušnosti bolo rozhodnuté KS v Prešove až v roku 2019. Spis bol postúpený Okresnému súdu v Starej Ľubovni. Neskôr bola príslušnosť Okresného súdu v Starej Ľubovni verifikovaná rozhodnutím Krajského súdu v Prešove.

15. Dňa 30.11.2019 doručil žalobca Okresnému súdu v Starej Ľubovni spresnený návrh na začatie konania, ktorým sa dožadoval, aby súd určil, že je členom PZ Poľana N. Ružbachy č. 135 a žiadal trovy konania. Okresný súd v Starej Ľubovni nepripustil zmenu návrhu na začatie konania a návrh zamietol dňa 30.11.2020. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca nebol vylúčený zo združenia, že nejde o diskriminačné konanie žalovaného a že síce uznesenie trpí vadou nepravnej retroaktivity, ktorá je ústavne chránená. Na základe odvolania žalobcu bol rozsudok OS v Starej Ľubovni, Krajským súdom v Prešove dňa 23.11.2021 pod č.k. 19Co/23/2021-264 čiastočne potvrdený v časti výroku čo do zamietnutia žaloby o zrušení rozhodnutia o vylúčení žalobcu z členstva v Poľovníckom združení Poľana. V prevyšujúcej časti odvolací súd zrušil predmetný rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Dňa 08.04.2022 pod č.k. 8C/11/2019-293 Okresný súd v Starej Ľubovni uznesením pripustil zmenu návrhu na začatie konania tak, aby bolo určené, že žalobca je členom žalovaného. Žalovaný písomne reagoval na pripustenie zmeny návrhu na začatie konania dňa 20.02.2022. Navrhol, aby v konaní bol vykonaný dôkaz výsluchom žalobcu a svedka K. D.. Už predtým dňa 20.01.2022 bol predložený návrh žalovaného na vykonanie a doplnenie ďalšieho dokazovania / a to doloženie spisu OS v Starej Ľubovni, v ktorom viedla pojednávanie JUDr. Bitalová, spis 30204/2015, ďalej žalovaný doložil zápisnice z jednania PZ, ako aj doklady o vzniku nového PZ a iné/.

17. Súd prvej inštancie vytýčil termín pojednávania v predmetnej veci na deň 20.05.2022 a následne dňa 06.06.2022 o 13.00 hod. V oboch prípadoch zástupca žalovaného požiadal o zmenu termínu pojednávania z dôvodov akútnych srdcovo-cievnych ťažkostí. Zmenu termínu žiadal včas a doložil lekárskymi správami. Žiadosti boli písomné. Termín pojednávania dňa 06.06.2022 nebol zrušený, súd neakceptoval žiadosť o odročenie termínu. Kontrolné vyšetrenie dňa 06.06.2022 bolo celodenné (viď lekárske potvrdenie).

18. Procesný súd rozhodol dňa 06.06.2022 v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného. Návrhu žalobcu vyhovel, návrh na výsluch svedka neakceptoval, rovnako ako aj ďalšie návrhy, aj keď je pravdou, že predtým vyzval žalovanú stranu na predloženie dôkazov a žiadal právneho zástupcu, aby na pojednávanie dňa 06.06.2022 zabezpečil účasť svedka K. D.. Na návrh, aby bol vypočutý žalobca súd nereagoval, napriek tomu, že žalobca v konaní 8C/11/2019 nebol ani vypočutý.

19. Okresný súd v Starej Ľubovni rozhodol v neprítomnosti žalovaného tak, že návrhu vyhovel s poukazom na to, že rozhodnutie o ukončení členstva v PZ bolo retroaktívne a v rozpore so stanovami PZ v časti týkajúcej sa možnosti ukončenia členstva v PZ.

20. S obidvomi dôvodmi je možné súhlasiť len čiastočne, pričom v každom prípade je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie neakceptoval žiadosť žalovaného o odročenie pojednávania z dôvod kontrolného vyšetrenia právneho zástupcu žalovaného dňa 06.06.2022 Argumentácia súdu o tom, že žalovaný neoznámil súdu dôvody žiadosti o odročenie nie je správna. Súdu prvej inštancie boli zaslané 2x kompletne lekárske potvrdenia s diagnózou. Právny zástupca opakovane kontaktoval asistentku senátu a informoval ju o dôvodoch neúčasti na pojednávaní. Dňa 02.06.2022 bola doručená súdu lekárska správa o výsledkoch vyšetrenia s vyznačením nutnosti kontroly!. Naposledy v deň pojednávania ráno právny zástupca oznámil, že nepríde a ospravedlnil aj svedka.

21. Argumentácia súdu prvej inštancie, že si mal (právny zástupca) zariadiť veci tak, aby sa mohol zúčastniť pojednávania nie je reálna. Zrejme ušlo pozornosti súdu aká je postpandemová situácia v zdravotníctve, pretože dnes je veľmi obtiažne vôbec sa k lekárovi dostať a nie prípadne vyjednávať o termíne. Áno, možno dostať nový termín, ale v neskutočných neskorých termínoch. Pravdou je, že ak by nebol dôchodca, dostal by PN-ku a lekár by mu dal potvrdenie, že sa nemôže zúčastniť pojednávania. Dôchodca takého možnosti nemá. Pripomenul, že išlo a ide o srdcovo-cievny problém, ktorý nie je celkom doriešený a keďže vždy bol pomerne zdravý, veľmi mu to zasiahlo do života. Doložil potvrdenie o tom, že kontrolné vyšetrenie dňa 06.06.2022 bolo celodenné. V danej veci poukázal na nález ÚS č. XXX/XXXX-XX zo dňa 25.06.2018, podľa ktorého posúdenie dôležitosti na odročenie pojednávania posudzoval súd prvej inštancie podľa konkrétnych okolností prípadu a mohol ich preveriť len zo skutočnosti, ktoré mu boli známe v čase posudzovania predmetnej žiadosti o odročenie termínu pojednávania, čo v danom prípade bolo zo strany právneho zástupcu žalovaného splnené predložením lekárskej správy, z ktorej boli zrejme dôvody nepriaznivého zdravotného stavu právneho zástupcu žalovaného a nutnosť následnej kontroly a ďalších kontrol u ošetrojúceho lekára. Uznesenie súdu č.k. 8C/11/2019-306 bolo doručené právnomu zástupcovi dňa 07.06.2022.

22. Súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Spor je vedený od roku 2015, žalobca sa cestou Krajského súdu v Prešove správnou žalobou dožadoval preskúmania zákonnosti rozhodnutia o jeho vylúčení a ďalej zrušenia uznesenia PZ o doplnenie Domáceho poriadku. Z uvedeného je zrejme, že žaloba s takto navrhovaným petitom nemala šancu na úspech, čo sa aj neskôr potvrdilo. Ani žalobca nebol aktívny, aby predkladal relevantné dôkazy mylne sa spoliehajúc, že Krajský súd jeho návrhu vyhovie. Uvádza len dôkazy v jeho prospech, pričom opomína dôvody, ktoré tomu predchádzali, nehovoril o zmenách, ktorým v PZ došlo v roku 2012 a 2013. Po zmene petitu predložila žalovaná strana návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré neboli akceptované.

23. Uviedol, že v konaní 8C/11/2019 nebol vykonaný dôkaz výsluchom žalobcu, ani bývalého štatutára. Zo zápisnice Okresného súdu v Starej Ľubovni zo dňa 12.11.2020 je zrejme, že žalobca podal „vyjadrenie“ no toto vyjadrenie nemožno považovať za dôkaz vykonaný výsluchom účastníka keďže žalobca nebol riadne poučený a nebola daná možnosť klásť mu otázky zo strany účastníkov konania. Na pojednávaní dňa 12. 11. 2020 po ukončení dokazovania požiadala zákonná sudkyňa žalobcu, aby sa vyjadril. Všetky tieto okolnosti je možné zistiť porovnaním zápisnice a zvukového záznamu z pojednávania. Ak by bola možnosť klásť žalobcovi otázky, mnohé okolnosti by boli objasnené.

24. Žalovaný namietal aj skutočnosť, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu na doplnenie dokazovania nie je riadne odôvodnené, a z toho dôvodu sa javí ako zmätočné. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodniť vyplýva z listiny základných práv a slobôd, z Ústavy SR, z Európskeho dohovoru o ľudských právach a pod. Zdôvodnenie odmietnutia vykonania ďalších dôkazov, s poukazom na hospodárnosť a účelnosť konania je v rozpore s právom žalovaného na spravodlivosť a spravodlivý rozsudok. Žalobca pri podaní návrhu na začatie konania nepostupoval v súlade s OSP /CSP/ keď neuviedol všetky dôležité skutkové okolnosti a návrhy na vykonanie dôkazov tak, aby súd mohol vo veci rozhodnúť. Z vyššie uvedených dôvodov konaním súdu bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces a takýmto postupom, ktorý výslovne poškodzuje žalovanú stranu, znemožňuje realizáciu práv žalovaného, celé konanie sa javí ako nespravodlivé, poškodzujúce žalovanú stranu, znemožňuje realizáciu práv žalovaného.

25. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaný tvrdil, že rozsudok Okresného súdu v Starej Ľubovni tak, ako bol vyhotovený trpí vadami v skutkových zisteniach, ktoré súvisia najmä s tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhované dôkazy žalovanej strany akceptujúc len tvrdenie žalobcu a tým vlastne sťažil a skomplikoval právne postavenie žalovaného. Nepripustením ďalších dôkazov súd v podstate zabránil zlepšiť zistený skutkový stav a vyhotoviť spravodlivý rozsudok, čo je jeden z najdôležitejších atribútov činnosti súdu prvej inštancie. Zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Za tejto situácie žalovaná strana bola toho názoru, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože žalovaná strana predložila ďalšie návrhy na dokazovanie, ktoré neboli akceptované, teda žalovaná strana predložila prostriedky procesnej obrany (návrh na výsluch žalobcu, svedka D., doloženie zápisnice, spis samosudkyne Dr. Bítalovej 3C/204/2015).

26. Na základe neúplne zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie nesprávne vo veci rozhodol a zmaril právo žalovaného na spravodlivý rozsudok. Konštatoval, že :

1. PZ Poľana Nižné Ružbachy /staré PZ/ vzniklo v roku 1992, do roku 2013 do členskej schôdze zo dňa 02.07.2013 hospodáril na prenajatých poľovných pozemkoch a komplexne vykonávalo činnosti v zmysle stanov, Domáceho poriadku a Zákona o poľovníctve. Od uvedenej doby PZ Poľana Nižné Ružbachy je vedené v registri združení, no nefunguje.

2. PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766 vzniklo zápisom do registra združení dňa 18.05.2012. PZ bolo založené prípravným výborom zvoleným členskou schôdzou PZ Poľana Nižné Ružbachy s cieľom založiť nové združenie, vypracovať nové stanovy a zabezpečiť podpis zmluvy o užívaní poľovaných pozemkoch novým subjektom, teda PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766. Zmluva o užívaní revíru bola podpísaná členmi prípravného výboru a po jej obojstrannom podpise na dobu 10-tich rokov bola zvolaná členská schôdza dňa 02.07.2013, kde sa volili noví členovia výboru a kde bolo rozhodnuté, že členmi PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766 sa stávajú všetci členovia prípravného výboru a ostatní členovia PZ Poľana Nižné Ružbachy /starého/.

3. V tom čase /2.7.2013/ bol prijatý za člena nového PZ aj žalobca v dobrej viere, že spĺňa podmienky nových stanov platných pre nové PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766. Podľa nových stanov platila zásada, že člen PZ má alebo trvalý pobyt v obciach, ktoré sú súčasťou revíru (Podolíneč, N. Ružbachy, Lomnička), alebo vlastní pôdu v revíri. V tom čase žalobca bol členom bývalého PZ Poľana Nižné Ružbachy z titulu, že bol obyvateľom mesta Podolíneč. V roku 2012, 2013, 2014, 2015 však už bol prihlásený k trvalému pobytu v inej obci a v inom okrese. Túto skutočnosť však nikdy nikomu z výboru a zrejme ani členom PZ neoznámil. Z doloženej kúpnej zmluvy (v roku 2016) uzavretej v roku 2012 je zrejmé, že žalobca podnikal kroky, keďže vedel o pripravovaných nových stanovách, na splnenie podmienok na členstvo v novom PZ, no tieto kroky nedotiahol (zmluva nebola v čase potrebnom registrovaná). Po tom, čo bol schválený a prijatý za nového člena PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766, v konaní o kúpu pozemku nepokračoval. V roku 2015 po zistení informácie, že žalobca nespĺňa podmienky členstva v novom PZ (podozrenia výboru voči 2 členom PZ) bol prijatý Dodatok k Domácejmu poriadku, ktorý je toho času predmetom sporu.

27. Žalovaný bol ďalej toho názoru, že bolo povinnosťou a slušnosťou žalobcu oznámiť výboru, resp. členskej schôdzi, že nie je toho času ani vlastníkom pozemku, ani obyvateľom Podolíneča, a teda nespĺňa podmienky v zmysle nových stanov PZ Poľana Nižné Ružbachy 135. Z toho dôvodu neexistoval dôvod na jeho prijatie do PZ POĽANA Nižné Ružbachy č. 135 a členom PZ sa stal prinajmenšom v rozpore s dobrými mravmi. Doplnok Domáceho poriadku bol aplikovaný v zmysle Nových stanov, žalobca sa stal členom nového subjektu, nepostupoval v súlade s dobrými mravmi a preto sa nemôže dovolávať stálosti a zachovania legálne nadobudnutých práv, pretože v novom PZ je nelegálne a v rozpore so stanovami PZ a dobrými mravmi. Žalovaný súhlasil s tým, že nová úprava trpí vadou retroaktivity, no ide o nepravú retroaktivitu, pretože účinky uznesenia členskej schôdze nastali „do budúca.“ Žalobca mal čas na vybavenie záležitosti s pozemkami, resp. pobytom od roku 2012, no nekonal, pričom v roku 2013 sme sa stali všetci novými členmi nového združenia PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766. V čase keď bol prijímaný doplnok k Domácejmu poriadku, žalobca sa nezúčastnil členskej schôdze, údajne bol v zahraničí, kde mal pracovať, no to je vlastne ďalšia skutočnosť, o ktorej v združení oficiálne nikto nevedel. Žalovaný ďalej tvrdil, že žalobca aj v termíne od 15. 3. 2015, kedy bol doplnok schválený, do 15. 4. 2015, kedy nastali jeho účinky, mal dosť času na to, aby predmetnú zmluvu o kúpe pozemku z roku 2012 nechal zaregistrovať na Katastrálnom úrade v Starej Ľubovni /v zrýchlenom konaní o povolenie vkladu do katastra nehnuteľností/. Pokiaľ ide o úpravu retroaktivity a platnosť, či neplatnosť Doplnku Domáceho poriadku, pripomíname nález ÚS sp. Zn. PL US 10/04 a sp. zn. 37/99, kde sa uvádzal, že „Výnimku z tejto ochrany nadobudnutých práv tvoria práva nadobudnuté v rozpore s dobrými mravmi alebo v rozpore s medzinárodnými zmluvami“ (viď rozsudok Krajského súdu Prešov 19Co 23/2021 ods. 25), čo je aj prípad žalobcu, ktorý vstúpil do nového PZ bez splnenia podmienok, v rozpore s dobrými mravmi. PZ je právny subjekt, ktorý združuje poľovníkov teda osoby so záujmom o prírodu, poľovníctvo, ochrany zvierat a pod. Právny subjekt si môže upraviť pomery vnútorne, aby neboli v rozpore s platným právom. Pri porovnaní nových stanov PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135 a starých stanov PZ Poľana Nižné Ružbachy je zrejmé, že staršie stanovy upravovali zánik členstva širším spôsobom. Vzorové stanovy SPZ rovnako vymenúvajú niektoré ďalšie dôvody ukončenia (zániku) členstva. No je zrejme, podľa zákona o poľovníctve, že existujú aj iné dôvody ukončenia členstva v PZ, napr. odňatie poľovného lístka a to trvale alebo dočasné, zánik poistenia, strata členstva v komore či SPZ, prípadne strata občianstva.

28. Vzorové stanovky a Zákon o poľovníctve uvádza, že v PZ je možné využiť aj iné inštitúty práva, pokiaľ to zákon nezakazuje. V tomto prípade podľa názoru žalovaného, niet prekážok, ak to schváli členská chôdza PZ, aj na prípadne rozšírenie dôvodov na ukončenie členstva v PZ. Pokiaľ ide o členstvo v PZ Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766 vo vzťahu ku žalobcovi zaniklo ku dňu 15.04.2015, keďže nepredložil doklady, z ktorých by bolo zrejmé, že je obyvateľ Podolínce, resp. že vlastní pozemky v revíri. Následne nevyužil ani možnosť požiadať členskú schôdzu v termíne do 30.05.2015 prehodnotenie jeho zotrvania v PZ, resp. obnovenie členstva v novom PZ. O všetkých týchto skutočnostiach bol žalobca informovaný na stretnutiach so štatutárom PZ dňa 30.03.2015, kedy aj osobne prevzal zápisnicu z členskej schôdzy. Z kontextu vyššie uvedeného, je zrejmé, že je členom PZ Poľana N. Ružbachy (starého PZ, ktoré je stále riadne registrované na Pozemkovom úrade v Starej Ľubovni). Z vyššie uvedených dôvodov, žiadal zrušiť predmetný rozsudok z dôvodov väd konania tak, ako je to vyššie uvedené a vrátiť vec na rozhodnutie súdu prvej inštancie, keďže konaním súdu boli porušené práva žalovaného zásadným spôsobom.

29. K odvolaniu žalovaného zaslal vyjadrenie žalobca. Z obsahu odvolania je zrejmé, že žalovaný napáda rozsudok (pravdepodobne všetky jeho výroky, aj keď to vyslovene neuvádza), považujúc ho za nezákonný a vecne nesprávny, poukazujúc na odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), písm. e), písm. f) a písm. g) CSP. Žalobca sa v žiadnom prípade nestotožnil s obsahom odvolania a napadnutý rozsudok považuje naopak za zákonný, vecne správny, riadne a dostatočne odôvodnený, vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia vecí a bez vady konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a teda nevidí naplnenie ani jediného z odvolacích dôvodov uvedených v ustanoveniach CSP, na ktoré poukazuje žalovaný.

30. Žalobca tvrdenia žalovaného čo do opisu konania predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozsudku nespochybňoval, pričom uvedené skutočnosti vyplývajú zo samotného súdneho spisu. Žalobca sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného ohľadne nutnosti vykonať ďalšie dokazovanie, nakoľko ani samotný odvolateľ neuvádza, čo sa má výsluchom ním navrhovaných osôb preukázať. Žalovaný ďalej uviedol, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva, čo malo mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Za nesprávny procesný postup v tomto prípade považuje skutočnosť, že súd prvej inštancie na jeho žiadosť opakovane neodročil pojednávanie a že dňa 6. júna 2022 konal v jeho neprítomnosti a rozhodol vo veci samej. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodročiť pojednávanie dostatočne odôvodnil v rámci bodov 10. až 12. napadnutého rozsudku, pričom absolútne dôvodne poukázal na ust. § 183 ods. 1 CSP. Podľa právneho názoru žalobcu bol postup súdu prvej inštancie absolútne správny, logický a najmä zákonný. Poukázal na poslednú vetu ust. § 183 ods. 2 CSP, ktorá jednoznačne uvádza, že od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu. V prípade žalovaného a jeho splnomocneného zástupcu je jednoznačne naplnená hypotéza predpokladaná citovaným ustanovením a teda postup súdu prvej inštancie je v absolútnom súlade s ním.

Žalobca nad rámec dostatočnej argumentácie k otázke zdravotného stavu splnomocneného zástupcu žalovaného uviedol, že ľudsky chápe aké komplikácie do života vnáša závažné ochorenie, avšak strana sporu nesmie byť „rukojemníkom“ zdravotného stavu zástupcu druhej sporovej strany.

Práve z tohto dôvodu, v snahe zachovať plynulosť prebiehajúcich konaní, zákonodarca zakotvil do zákona ustanovenie, ktoré pre prípad opakovaného návrhu na odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov zástupcu strany ukladá tejto strane povinnosť dať sa zastúpiť inou osobou. V prípade, ak by sa žalobca stotožnil s názorom právneho zástupcu žalovaného, nastala by skutočne absurdná situácia, kedy by konania, v ktorých niektorú zo strán zastupuje starší či „chorľavý“ advokát mohli byť odročované celé roky bez jediného posunu v konaní (a to i účelovo). Žalobca teda vzhľadom na vyššie uvedené i s ohľadom na platnú právnu úpravu podmienok na odročenie pojednávania považuje procesný postup súdu prvej inštancie za absolútne správny a zákonný a nevidí ani len čiastočné naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 písm. b) CSP.

31. Žalovaný videl naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 písm. e) CSP v nevykonaní ním navrhnutých dôkazov. Žalovaný tu z nepochopiteľných dôvodov opisoval konanie prebiehajúce pred Krajským súdom v Prešove a hodnotí postup žalobcu v tejto fáze konania. Žalobca bez toho, aby uvedené tvrdenie odvolateľa považoval za akokoľvek relevantné uvádza, že je vždy na zvážení strany, aké prostriedky procesného útoku a procesnej obrany zvolí, aké tvrdenia bude v konaní uvádzať a aké dôkazy predkladať či navrhovať. Zároveň je s ohľadom na štádium súdneho konania absolútne

irelevantné akýmkoľvek spôsobom komentovať alebo rozoberať štádium konania, ktoré prebehlo pred Krajským súdom v Prešove.

32. K ďalšiemu odvolaciemu dôvodu žalovaný uviedol, že sa dožadoval výsluchu žalobcu, nakoľko jeho výsluch na pojednávaní konanom dňa 12. novembra 2020 považuje iba za „vyjadrenie žalobcu“ a v prípade jeho opätovného výsluchu by sa objasnili mnohé okolnosti (navyše neuvádza, čo sa má jeho výsluchom preukázať). Procesné rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovaného je podľa jeho názoru údajne neodôvodnené a zmätočné. Žalobca k tejto výhrade žalovaného uvádza, že zo strany súdu prvej inštancie bol dňa 12. novembra 2020 riadne vypočutý, pričom konajúci súd vyhodnotil zistenia vyňaté týmto výsluchom ako dostačujúce. Je preto neprijateľné osvojiť si zavádzajúce tvrdenia odvolateľa, že žalobca nebol v konaní vypočutý. Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že v prípade ak strana navrhne vykonanie dôkazu, je povinná ozrejniť, aké skutočnosti sa majú vykonaním tohto dôkazu preukázať a uviesť, v čom spočíva ich relevancia s prebiehajúcim konaním. „Objasnenie mnohých okolností,“ ako uviedol žalovaný, nie je dostatočne (prakticky vôbec) vysvetlené, čo sa malo výsluchom žalobcu zistiť a aký vplyv to na rozhodovanie súdu prvej inštancie mohlo mať. Návrh opakovaného výsluchu žalobcu, hoci už bol raz vypočutý a z tohto výsluchu vyňaté skutočnosti považoval súd prvej inštancie za dostačujúce, je ukážkovým príkladom nevhodného návrhu a jeho nevykonanie bolo zo strany súdu prvej inštancie logické a správne. Vzhľadom na vyššie uvedené nemožno hovoriť o porušení práv žalovaného, nakoľko zamietnutie návrhu bolo nie len logické s ohľadom na jeho irelevantnosť ale i odôvodnené jeho zjavnou nevhodnosťou. Žalobca v samotnom návrhu i v priebehu celého konania uvádzal všetky dôležité skutkové okolnosti, ktoré považoval za potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a riadne si plnil svoje povinnosti uložené relevantnými ustanoveniami CSP (napr. ust. § 150 ods. CSP – povinnosť tvrdenia). Z vyjadrenia žalovaného nie je zrejmé, v čom žalobca porušil ustanovenia CSP a ani ktorú konkrétnu povinnosť si nesplnil. Rovnako žalobca nevidel súvis medzi týmito tvrdeniami a odvolacím dôvodom, ktorý bol predmetom daného bodu odvolania.

33. Žalovaný ďalej uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnemu skutkovému zisteniu a napadnutý rozsudok tak trpí vadami. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného stotožnil s tvrdeniami žalobcu, nevykonával navrhované dôkazy a tým mu sťažil právne postavenie. Nepripustením dôkazných návrhov žalovaného mal súd prvej inštancie žalovanému znemožniť presnejšie zistiť skutkový stav. Z uvedeného nevyplýva, čo konkrétne napíňa odvolací dôvod podľa § 365 písm. f) CSP a k akým nesprávnym skutkovým zisteniam súd prvej inštancie dospel. Je preto pre žalobcu mimoriadne náročné vecne reagovať na všeobecné tvrdenia žalovaného, z ktorých nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti a prakticky sú v každom jednom bode iba opakovaním toho, že súd prvej inštancie nevykonával dôkazy navrhované žalovaným.

Súd prvej inštancie jednoznačne v rámci bodu 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku vysvetlil, že dôkazy, ktorých vykonanie navrhoval žalovaný by boli nie len nevhodné, ale i zbytočné, nakoľko z nich nemožno vyťažiť pre konanie relevantné a podstatné skutočnosti. Subjektívny pocit krivdy, ktorý tento procesný postup súdu vyvolal v žalovanom je prakticky jediný odvolací dôvod, ktorý opakovane v rámci odvolania uvádza. Ak by každé zamietnutie akokoľvek iracionálneho a irelevantného návrhu na vykonanie dokazovania malo predstavovať odvolací dôvod (podľa žalovaného snáď všetky odvolacie dôvody súčasne), nebolo by reálne právoplatne skončiť žiadne súdne konanie, nakoľko by postačovalo navrhovať absurdné s vecou nesúvisiace dôkazy prakticky donekonečna.

34. Žalovaný považoval nepripustenie návrhov na vykonanie dokazovania i za odvolací dôvod podľa § 365 písm. g) CSP. V tejto súvislosti žalobca iba odkázal na právnu argumentáciu obsiahnutú vyššie. Žalovaný záverom uviedol skutkové okolnosti, ktoré z nejasných príčin považuje za dôležité pre posúdenie veci. Žalobca tieto skutočnosti považuje za nepodstatné, s prejednanou vecou nesúvisiace a najmä účelové, zavádzajúce a nepravdivé. V prvom rade je potrebné uviesť, že členstvo žalobcu v radoch žalovaného malo podľa jeho názoru zaniknúť, resp. nikdy nevzniknúť už v roku 2013. Ide však o tvrdenie, ktoré nemá reálny základ, oporu v skutkovom ani právnom stave a ide o nezmysel. Žalovaný so žalobcom do rozhodného obdobia fakticky jednal ako so svojim členom, prijímal od neho členské poplatky a príspevky, vydával mu povolenia na lov zveri (ako svojmu členovi, bez poznámky „host“) a je teda neprijateľné, aby s odstupom takmer desiatich rokov začal tvrdiť, že žalobca v podstate nikdy jeho členom nebol. Známý skutkový i právny stav a faktické konanie žalovaného vylučuje jeho účelovú a zavádzajúcu argumentáciu. Zároveň ide zo strany žalovaného o tvrdenia, ktoré ako nové uviedol až po tom, čo bola vec zo strany Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu vrátená na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, čím práve žalovaný porušil koncentračnú zásadu.

35. Najpodstatnejším dôvodom, prečo na argumentáciu žalovaného nemožno prihliadať, je absolútny a zjavný nesúvis s prejednávanou vecou. Skutočnosti uvádzané žalovaným nemajú žiaden vplyv na prejednávajúcu vec, sú irelevantné a preto nie je možné, aby mali akúkoľvek váhu pri posudzovaní správnosti a zákonnosti napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o ďalšie tvrdenia obsiahnuté v odvolaní, tie iba preukazujú neznalosť zákona a povinností na strane žalovaného a jeho absolútny dešpekt voči právu ako takému. Je neprijateľné, aby žalovaný vytýkal žalobcovi, že ako jeho člen oficiálne neinformoval ostatných členov žalovaného o tom, že pracuje v zahraničí (okrem toho aj v danom prípade absentuje súvis s meritom veci). Žalovaný tu priznáva, že prijatie dodatku bolo vlastne namierené výlučne proti osobe žalobcu v snahe vylúčiť ho zo svojich radov, pričom si bol vedomý retroaktívneho pôsobenia tohto dodatku a i napriek tomu ho obhajuje, považuje za správny a zákonný. Žalovaný vytýka žalobcovi, že nevyužil prechodné obdobie na kúpu nehnuteľnosti v k.ú. A., avšak ignoruje skutočnosť, že žalobca nebol povinný takýto právny úkon vykonať, nakoľko sa naň retroaktívne sporný dodatok vzťahovať nemohol. Žalovaný sa hrubo mýli, pokiaľ tvrdí, že prijatie tohto dodatku a jeho spätná aplikácia je jedným zo zákonných prostriedkov, ktorými ako poľovnícke združenie disponuje, nakoľko vnútorné predpisy nikdy nesmú odporovať zákonu, Ústave SR a už vôbec nie základným zásadám práva, vrátane zásady zákazu retroaktivity. Pokiaľ žalovaný i naďalej uvádza, že neexistuje prekážka, ktorá by mu bránila takýmto spôsobom rozšíriť dôvody na zánik členstva, žalobca po mnohokrát poukázal na zásadu zákazu retroaktivity, ktorá práve takúto neprekonateľnú prekážku predstavuje.

Žalobca záverom uviedol, že rozsahovo obsiahle odvolanie žalovaného je z pohľadu predmetu konania takmer irelevantné, všeobecné a neschopné spochybníť zákonnosť a správnosť napadnutého rozsudku. Žalovaný postavil odvolanie prakticky na dvoch skutočnostiach, ktoré vníma ako subjektívnu krivdu, a to nepripustenie jeho návrhu na vykonanie dokazovania a nevyhovenie návrhu na opakované odročenie pojednávania z pretrvávajúcich zdravotných dôvodov jeho splnomocneného zástupcu. Pokiaľ ide o obe tieto skutočnosti, žalobca má za to, že súd prvej inštancie jasne a dostatočne odôvodnil ním zvolený procesný postup. Podľa právneho názoru žalobcu neexistoval právny dôvod (vonkoncom nie právny nárok) žalobcu, aby boli jeho návrhy na vykonanie dokazovania pripustené, nakoľko šlo o skutočne nehospodárne návrhy, ktorých vykonaním by súd prvej inštancie nevyťažil jedinu pre konanie podstatu skutočnosť.

Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP svojím rozsudkom ako vecne správny vo svojom výroku potvrdil. Žalobca si zároveň uplatnil nárok náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

36. Následne žalovaný zaslal repliku k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného. Uviedol, že trvá na podanom odvolaní a jeho obsahu v plnom rozsahu, a žiadal aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie. Bol toho názoru, že rozsudok súd prvej inštancie je nezákonný v merite veci, ale aj vo výroku o trovách konania. Pred podaním návrhu, žalobca nezaslal žalovanému predžalobnú výzvu a nepožiadal členskú schôdzu PZ Poľana o prehodnotenie svojho rozhodnutia. Preto nemá nárok na prípadné trovy konania, navyš podľa jeho názoru žaloba bola podaná predčasne.

Žalovaný v replike taktiež uviedol, že naďalej trvá na tom, že je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie výsluchom žalobcu, bývalého štatutára, doložením spisu L. M., ktorá v predmetnej veci na Okresnom súde Stará Ľubovňa konala. Na aké okolnosti je potrebné vypočuť žalobcu a bývalého štatutára súdu uviedol písomne. Preukázať sa má hlavne to, že žalobca nespĺňal podmienky na vznik členstva v PZ Poľana Nižné Ružbachy. Trval na tom, že postupom súdu boli porušené práva žalovaného, keďže súd nerešpektoval ospravedlnenie právneho zástupcu a konal v jeho neprítomnosti. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný sa mal nechať zastúpiť inou osobou je irelevantné, keďže právny zástupca žalovaného nie je advokátom, neprichádza do úvahy substitúcia advokátom. Zastúpenie inou osobou je tiež z hľadiska časového problematické. Pripomenul, že v tomto konaní o zmenu termínu požiadal prvýkrát a či bolo možné sa nechať zastúpiť, to ponechal na rozhodnutie odvolacieho súdu.

37. K výsluchu, či vyjadreniu žalobcu na pojednávaní dňa 12.11.2020 sa vyjadril a trval na tom, čo uviedol v odvolaní, že nebol vypočutý zákonným spôsobom po riadnom poučení a že teda žalovaný nemal ani možnosť klásť mu otázky.

Žalobca opomenul, keď neuviedol nič o tom, že bol členom starého združenia, že vzniklo nové združenie s novými podmienkami vzniku členstva, že nespĺňal podmienky členstva (pobyť, vlastníctvo k pozemku a pod.). Skutkové vyjadrenia, ktoré uviedol žalobca, nie sú úplné. Vykonaním navrhovaných dôkazov by došlo k zisteniu a ustáleniu úplne odlišného skutkového stavu a k zamietnutiu nároku. Napr. vznik nového PZ Poľana Nižné Ružbachy č. XXX, bolo objektívne zdokladované registráciou nového PZ štátnym

orgánom, či zápisnicami, ktoré boli doložené súdu s prezenčnými listinami. Preto zo strany žalobcu by sa žalovaný vyhýbal tvrdeniam o účelovosti, zavádzaní a nepravdivosti v skutkových tvrdeniach žalovaného. Opakovane tvrdil, že žalobca bol riadnym členom starého PZ Poľana, v roku 2013 sa nezákonne stal aj členom nového PZ Poľana Nižné Ružbachy č. XXX, keď uviedol členskú základňu do omylu a vôbec nespĺňal podmienky na prijatie za člena. Je tu výtka zo strany žalobcu, že žalovaný porušil koncentračnú zásadu. Pravdou je, že žalovaný vždy reagoval na skutkové tvrdenia žalobcu a na petít návrhu. Žalobca v poslednom odseku vyjadrenia rieši otázku, či mal alebo nemal oznámiť PZ, že pracuje v zahraničí, resp. kde má trvalý pobyt. Myslí si, že v združení pobyt žalobcu alebo jeho zamestnanie, nikoho nezaujíma, no pri vstupe do nového PZ bolo jeho povinnosťou oznámiť, že nespĺňa nové podmienky vstupu do nového PZ. Rovnako, ak sa v PZ nevie o tom, že pracuje v zahraničí, potom nie je namieste tvrdiť, že nebol prítomný na členskej schôdzi, lebo pracuje v zahraničí. Otázku retroaktivity už riešil Krajský súd v Prešove a v tejto veci trval na dôvodoch odvolania, ktoré sú v súlade s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove. Vlastníctvo pozemkov v revíri je podmienkou vzniku členstva v PZ. Členská schôdza uznesením prijíma za člena žiadateľov, ktorí spĺňajú podmienky dané Stanovami, resp. Domácim poriadkom. Na takom princípe fungujú PZ v SR! V roku 2013 boli opätovne prijatí za členov PZ (nového PZ) všetci, aj bývali členovia starého PZ! V priebehu ďalšieho konania navrhol, aby súd prvej inštancie v konaní pripustil protinávrh žalovaného proti žalobcovi a aby súd rozhodol takto: Žalobca nie je členom PZ Poľana Nižné Ružbachy, IČO: 42235766, so sídlom Nižné Ružbachy č. 135,065 02 Nižné Ružbachy. Žalovaný si neuplatnil právo na trovy konania.

Žalobca nespĺnil podmienky na prijatie do PZ v roku 2013, keďže nebol vlastníkom pozemkov v revíri a nemal pobyt v Podolínci, Pri vstupe do PZ zatajil, že nie je obyvateľom Podolínce. V priebehu konania žalovaný navrhol vykonať dôkazy tak, ako ich doručil súdu, pretože bez vykonania týchto dôkazov nie je možné ustáliť skutkový stav a vydať spravodlivý rozsudok (pisomné doklady, zápisnica, registrácia nového PZ, výsluch žalobcu a štatutára p. D.). Žiadal, aby súd prvej inštancie rozhodol o pripustení protinávru žalovaného a následne v konaní rozhodol tak, že „žalobca nie je členom PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135". Vzhľadom na dôvody uvedené v odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 8C/11/19 navrhol, aby odvolací súd predmetný rozsudok ako nezákonný v plnom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Návrh na zrušenie rozsudku odôvodnil tým, že je presvedčený, že odvolacie dôvody neboli žalobcom právnym spôsobom spochybnené. Žalobca nemal záujem na upresnení skutkového stavu a účelovo preferuje pretrvávajúci nezákonný rozsudok. Mnohé jeho vyjadrenia a závery len prinášajú ďalšie pochybnosti o zákonnosti rozsudku.

38. K replike žalovaného zaslal dupliku žalobca. Uviedol, že žalovaný v prvom bode svojho vyjadrenia uviedol, že žaloba bola žalobcom podaná predčasne a zároveň, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že pred podaním žaloby nezaslal žalovanému predžalobnú výzvu. Pokiaľ ide o žalovaným tvrdenú predčasnosť žaloby, žalovaný nespresňuje v čom má táto spočívať a preto žalobca nie je schopný na toto tvrdenie relevantne reagovať. Žalobca naďalej trvá na tom, že žaloba bola podaná dôvodne. Čo sa týka vplyvu predžalobnej výzvy na prípadný nárok na náhradu trov konania v prípade úspechu žalobcu, žalobcovi opäť nie je zrejmé, na základe akého ustanovenia akého právneho zákona sa má nárok na náhradu trov konania odvíjať od zaslania, prípadne nezaslania predžalobnej výzvy a toto tvrdenie považuje za nemajúce oporu v platnej a účinnej legislatíve.

Pokiaľ uvedenou argumentáciou žalovaný naznačoval, že v prípade doručenia predžalobnej výzvy by prehodnotil svoj postoj ohľadne členstva žalobcu a následne by nebolo potrebné iniciovať súdne konanie, toto považuje žalobca za účelové a nepravdivé, nakoľko z faktického konania žalovaného pred začatím súdneho konania a v rámci neho je zrejmé, že členstvo žalobcu v jeho radoch striktné odmieta. Žalovaný mal zároveň možnosť uzatvoriť so žalovaným dohodu ihneď po doručení žaloby a tým by zabránil vzniku trov konania, ktoré v zmysle napadnutého rozsudku má povinnosť žalobcovi nahradiť. Žalobca k otázke predžalobnej výzvy navyše uvádza, že dňa 5. mája 2015 a 5. júna 2015, teda pred podaním žaloby, doručil žalovanému písomnosti (Oznámenie o neakceptácii zániku členstva, resp. Odvolanie proti ukončeniu členstva v PZ Poľana Nižné Ružbachy), v rámci ktorých žiadal, aby s ním žalovaný konal ako s jeho členom a jasne uviedol, že v prípade ak jeho požiadavke nebude vyhovieť, obráti sa na vecne a miestne príslušný súd. Tvrdenie žalovaného ohľadne nedoručenia predžalobnej výzvy je lživé.

K otázke neodročenia pojednávania na žiadosť právneho zástupcu žalovaného žalobca len v stručnosti nad rámec svojej predošlej argumentácie uviedol, že je výlučne problémom žalovaného, že si za svojho zástupcu zvolil občianskeho zástupcu a nie advokáta, najmä pokiaľ ide o zástupcu vo vyššom veku trpiaceho zdravotnými problémami. Je neprijateľné, aby mal zdravotný stav zástupcu jednej

zo sporových strán negatívny vplyv na vývoj beztak mimoriadne dlho trvajúceho súdneho konania, na ktorého výsledku má preukázaný naliehavý záujem žalobca. Žalobca mal za to, že s otázkou nevyhovenia žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania sa súd prvej inštancie vysporiadal správne a dostatočne. Žalobca okrajovo dodal, že platná právna úprava právo substitúcie nepriznáva iba advokátovi, ale umožňuje právo splnomocnenca udeliť plnomocenstvo tretej osobe, ak je na to výslovne oprávnený. Žalovanému nič nebránilo v tom, aby oprávnil svojho splnomocneného zástupcu splnomocniť na zastupovanie žalovaného tretiu osobu. Žalovaný opakovane uviedol, že trvá na vykonaní ďalších dôkazov, pričom opäť nijakým spôsobom nekonkretizuje, čo sa má navrhovaným dokazovaním preukázať. Žalobca v danom bode odkázal v celom rozsahu na svoju argumentáciu z predošlého písomného podania (Vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 9. augusta 2022) na ktorej trval a mal za to, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov niektorej zo strán (predovšetkým pre ich nepodstatnosť pre predmet konania) nezakladá žiaden odvolací dôvod. Súd prvej inštancie mal zistený skutkový stav za postačujúci pre vydania meritórneho rozhodnutia a subjektívny pocit krivdy na strane žalovaného nemá žiaden vplyv na irelevantnosť ním navrhovaných dôkazov. Pokiaľ ide o výsluch žalobcu, žalovaný nijakým spôsobom nekonkretizuje, v čom bol jeho výsluch vykonaný dňa 12. novembra 2020 nezákonný a prípadný dôvod nezákonnosti tohto výsluchu z jeho vyjadrení nijako nevyplýva.

39. Gro vyjadrenia žalovaného sa venuje teórii, že žalobca sa v podstate nikdy nestal a nebol členom žalovaného. Z pohľadu žalobcu ide o úplne účelové a zavádzajúce tvrdenia, ktorými sa žalovaný začal brániť až vtedy, keď bol zo strany odvolacieho súdu vyslovený jednoznačný právny názor na neprijateľnosť retroaktívneho pôsobenia ustanovenia domáceho poriadku žalovaného, na základe ktorého malo zaniknúť členstvo žalobcu u žalovaného. Žalobca v prvom rade poukazuje na zmätočnosť vo vyjadreniach žalovaného, predovšetkým na skutočnosť, že časť jeho „kľúčových tvrdení“ je v očividnom rozpore s jeho ďalšími tvrdeniami, známym skutkovým stavom a taktiež s faktickým dlhodobým konaním žalovaného. Žalovaný uvádza, že členstvo žalobcu v jeho radoch nikdy nevzniklo. V reakcii na uvedené žalobca uviedol, že v roku 2013 prešla do radov žalovaného kompletne celá členská základňa bývalého poľovníckeho združenia vrátane neho. Pri vzniku nového poľovníckeho združenia (žalovaného) neboli stanovené žiadne podmienky viazané na trvalý pobyt členov a došlo k prijatiu všetkých členov bývalého poľovníckeho združenia za členov žalovaného.

40. Žalobca zároveň v deň vstupu do radov členov žalovaného odovzdával funkciu poľovného hospodára a predkladal písomnosti obsahujúce jeho aktuálnu adresu trvalého pobytu, takže akékoľvek vovedenie žalovaného do omylu, prípadne nezákonný vznik členstva neprichádza do úvahy a ide o účelové klamstvá žalovaného. Žalovaný so žalobcom konal ako so svojim členom až do roku 2015, kedy mu boli priznané všetky práva a povinnosti člena, čím fakticky jeho členstvo akceptoval a nespochybňoval. Logicky sa žiada položiť si otázku, že ak žalobca nikdy nebol členom žalovaného, aký racionálny základ (a ako by to bolo vôbec právne možné) by malo oznamovať mu ukončenie jeho členstva z dôvodu zmeny stanov žalovaného, ku ktorej došlo 2 roky po jeho prijatí za člena žalovaného, ak podľa názoru žalovaného nikdy nevzniklo.

Žalobca dal do pozornosti aj vyjadrenie žalovaného obsiahnuté v samotnej odvolacej replike (str. 2) : „V roku 2013 boli opätovne prijatý za členov PZ (nového PZ) všetci, aj bývalí členovia starého PZI“ Žalovaný tak sám uvádza, že žalobca bol jeho členom už od jeho vzniku. Žalobca taktiež poukazuje na to, že v prípade ak prijímal žalovaný za svojich členov už v okamihu svojho vzniku iba obyvateľov obce Podolíneč, nemalo by žiaden význam prijímať sporný dodatok k domácomu poriadku žalovaného. Zo známeho skutkového a právneho stavu možno jednoznačne vyvodiť záver, že žalobca bol členom žalovaného od jeho vzniku v roku 2013 a o tomto stave nie sú žiadne relevantné pochybnosti. Tvrdenia žalovaného spochybňujúce tento stav sú účelové a založené na nepravdivých tvrdeniach, pravdepodobne v dôsledku pre žalovaného sa nepriaznivo vyvíjajúceho sa konania.

41. Žalovaný záverom navrhol pripustiť jeho protinávrh a žiadal odvolací súd, aby rozhodol, že žalobca nie je členom žalovaného. Žalovaný mal na tomto určení údajne aj naliehavý právny záujem. Žalobca si k danému dovolil uviesť, že takýto protinávrh je v rámci odvolacieho konania absolútne neprípustný. Žalobca svoj názor opiera o ust. § 372 CSP, ktoré jednoznačne vylučuje možnosť žalovaného uplatniť si práva prostredníctvom vzájomnej žaloby v odvolacom konaní. Postup navrhovaný žalovaným je tak v zrejmom rozpore s kogentným ustanovením CSP, a teda mu v žiadnom prípade nemožno vyhovieť. Navyše sa v danom prípade nejedná o žalobu o určenie práva, s ktorou ust. § 147 CSP ráta. Vo vzťahu k návrhu žalovaného na zrušenie napadnutého rozsudku odvolacím súdom a jeho vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie žalobca argumentujúci tým, že odvolací súd už v

rámci predmetnej veci skoršie rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odkazuje na ust. § 390 písm. a) CSP, podľa ktorého odvolací súd rozhodne vo veci, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Na základe vyššie uvedeného žalobca zotrúva na svojom skôr prezentovanom návrhu a teda navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudkom ako vecne správny vo svojom výroku potvrdil. Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

42. K duplike žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že podľa jeho názoru žalobca podal žalobu predčasne, pretože nevyužil možnosť požiadať členskú schodu PZ o prehodnotenie možnosti navrátenia členstva v PZ. O možnosti takéhoto postupu bol poučený, nevyužil však toto svoje právo. Žalobca predložil ako prílohu svojho vyjadrenia písomnosť žalobcu - oznámenie zo dňa 5. 5. 2015 a „odvolanie zo dňa 5. 6. 2015“. Obe listiny nie sú súčasťou spisu 8C/11/2019, neboli súdom oboznámené ako dôkaz a preto sa k nim nevyjadruje. Žalovaný trval na tom, že mu súd zabránil konať pred súdom, napriek tomu, že právny zástupca predložil riadne ospravedlnenie, ktoré doložil lekárskymi správami. Trval na tom, že jeho zástupca žiadnym spôsobom toto konanie nepredlžoval, ani neblokoval, naliehavo sa potreboval zúčastniť odborného vyšetrenia, na ktoré bol objednaný. Vyšetrenie zástupcu nemožno dávať do súvislosti s vekom, takáto „príhoda“ akú prežil ich zástupca sa môže vyskytnúť aj u podstatne mladšieho človeka. Podotkol, že on ako osoba v posledných 30 rokoch nemal ako zástupca žalovaného žiadne zdravotné problémy a v podstate nebol PN. Tvrdenia žalobcu, že konanie môžu predlžovať starší advokáti a právni zástupcovia považujem za neprimerané a diskriminačné. Pokiaľ ide o možnosť splnomocnenia inej osoby týždeň pred stanoveným termínom pojednávania, treba zdôrazniť, že to nie je také jednoduché, najmä ak ide o 7 ročný spor. Žalovaný trval na dôvodoch odvolania, pokiaľ ide o potrebu ďalšieho dokazovania zotrúval na tvrdeniach, že skutkový stav nebol náležite zistený o čom svedčia aj skutočnosti z vyjadrení žalobcu, ktoré súvisia s tým, že neustále podsúva do svojich vyjadrení tvrdenia, ktoré neboli dokázané, objasnené, nie sú súčasťou spisu, no zásadne ich bolo treba v konaní preukázať.

43. Žalobca nebol v konaní riadne vypočutý dňa 12.11.2020 pred súdom prvej inštancie, nebol poučený, nebolo možné mu klásť otázky a preto jeho tvrdenia nie sú dôkazom. Procesná sudkyňa udelila žalobcovi slovo po uzavretí dokazovania, čo je možné zistiť zo záznamu z pojednávania. Zaujímavé v postupe súdu je aj to, že súd trval na tom, aby zástupca žalovaného zabezpečil na pojednávanie účasť svedka p. K. D., následne v neprítomnosti zástupcu a svedka uznesením nepripustil ďalšie dokazovanie. V konečnom dôsledku je treba pripomenúť, že súd prvej inštancie nerešpektoval pokyny, ktoré mu boli uložené v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu.

44. V roku 2013 pri prijímaní členov do nového združenia PZ POLANA Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766, so sídlom v Nižných Ružbachoch platili nové stanovy PZ. Podľa týchto stanov sa členom PZ mohol stať občan s trvalým pobytom v obci Podolíneček a obci, ktorých katastre sú súčasťou revíru alebo občan, ktorý vlastní pozemky v katastroch poľovného revíru. Žalobca v tom čase nebol ani vlastníkom pozemkov a rovnako nemal pobyt v dotknutých obciach. Tvrdenie žalobcu, že v deň prijatia do nového PZ odovzdal nejaké doklady o jeho pobyte nie je pravdivé a neexistuje o tom žiadny doklad. Pravdou je, že končil vo funkcii poľovného hospodára, keďže nebol opätovne zvolený a bol zvolený nový poľovný hospodár. Tvrdenia žalobcu neboli ničím podložené, preukázané a nikdy predtým neboli ani tvrdené. Keďže končil funkčné obdobie hospodára, nekandidoval opätovne, žiadne písomnosti od jeho osoby neboli potrebné, navyše bola zaužívaná prax, že po zvolení nového výboru sa starý výbor a novozvolený výbor zišli o niekoľko dní za účelom odovzdania agendy a písomnosti. Vždy žalovaný tvrdil a nespochybňoval, že žalobca bol riadnym členom bývalého združenia teda PZ Poľana Nižné Ružbachy.

45. Žalovaný trval na podanom protinávhrhu v tom zmysle, že žalobca nie je členom PZ Nižné Ružbachy č. 135, IČO: 42 235 766, so sídlom v Nižných Ružbachoch. Protinávrh podal v snahe dosiahnuť doplnenie dokazovania, keďže v konaní č.k. 8C/11/2019 nebolo vykonané takmer žiadne dokazovanie je skutkový stav uvádzaný v rozsudku je neúplný, zmätočný a jednostranný v prospech žalobcu. Bez vykonania dôkazov, ktoré boli navrhnuté otvárajú sa nové otázky a mnohé nejasnosti, ktoré komentuje žalobca. Ako príklad uviedol to, že žalobca doložil prílohy zo dňa 5.05.2015 a 05.06.2015, ktoré nie sú súčasťou spisu 8C/11/2019. Ďalej napríklad tvrdil, že odovzdal združeniu nejaké doklady o pobyte, čo žalovaná strana neakceptuje a považuje tieto tvrdenia za predložené „ex post“.

46. Nemožno súhlasiť s pôvodným tvrdením žalobcu, že nevzniklo nové združenie, že neboli prijatí do nového združenia členovia PZ a podobne. Všetky tieto rozpory by boli odstránené, ak by boli vykonané všetky dôkazy, ktoré navrhoval žalovaný.

47. Pripomenul napríklad aj to, že stanovy nie sú súčasťou spisu. Rozpory sú aj v predmetnom rozsudku OS v Starej Ľubovni, ktorý nerozlišuje medzi starým PZ a novým PZ Poľana Nižné Ružbachy č. 135. IČO.: 42 235 766, so sídlom v Nižných Ružbachoch, ktoré vzniklo v roku 2012 a do ktorého združenia bol v roku 2013 prijatý aj žalobca, bez toho aby spĺňal požadované podmienky a bez toho, aby s tým oboznámil výbor PZ. Aj tieto nejasnosti bolo možné ďalším dokazovaním objasniť, no súd ďalšie návrhy na dokazovanie zamietol s odôvodnením, ktoré nevzbudzuje dôveru v objektívnosť rozhodovania sudkyne. Ak by bolo vykonané ďalšie dokazovanie, nemohlo by byť uvedené v dôvodoch rozsudku (čl. 37 v poslednej vete) uvedené " že dodatok k Domácejmu poriadku" je v rozpore so stanovami PZ, čo nie je pravda.

48. Žalovaný poukázal na dôvody odvolania, pričom zdôraznil, že odvolacie dôvody sú tak zásadné a vážne, že predmetný rozsudok je potrebné zrušiť v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. a ,b. c., CSP a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie /vid' odvolanie a dôvody/. Do pozornosti odvolacieho súdu dával aj skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol 2x no vždy na základe iného petitu, na základe skutkového stavu, ktorý nebol náležite zistený a preto podľa názoru žalovaného nie je možné aplikovať ust. § 387 ods. 1 CSP, keďže v konaní sú zásadné vady. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na rozhodnutie súdu prvej inštancie.

49. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 27.11.2023 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Zároveň, že protinávrh žalovaného je potrebné zamietnuť.

50. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

51. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, inou vadou, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

52. Žalovaný tvrdil, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. K tomu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom, prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po „individuálnej selekcii“ následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. K námietke nevykonania dôkazov sa odvolací súd podrobne vyjadruje v bode 68. tohto odôvodnenia.

53. Ďalej žalovaný tvrdil, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo

správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

54. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

55. Možno teda naproti námietkam žalovaného uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie.

56. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného doplnia nižšie uvedené.

57. Odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberal otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Skutočne z členstva v poľovníckom združení plynie pre jednotlivých členov množstvo práv, ale aj povinností. Vzhľadom na to, že žalobca má za to, že oznámenie žalovaného zo dňa 15.05.2015, ktorým žalovaný oznámil žalobcovi, že vzhľadom na novoprijatý dodatok (písm. n/), Domáceho poriadku, jeho členstvo v poľovníckom združení zaniklo, nemá právnu relevanciu a tvrdí, že sú mu odopierané jeho práva člena žalovaného, čím je jeho právne postavenie neisté, i odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že naliehavý právny záujem žalobcu na podanej žalobe je daný.

58. Tak, ako zistil súd prvej inštancie žalovaný je poľovníckou organizáciou zriadenou podľa zák. č. 274/2009 Z.z. ktorá v zmysle § 32 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi. V danom prípade Stanovy žalovaného v §-e 4 bod 8 taxatívne upravujú možné spôsoby zániku členstva v Poľovníckom združení Poľana (bod 26 rozsudku súdu prvej inštancie). Tieto Stanovy žalovaného boli prijaté žalovaným dňa 29.4.2012 na ustanovujúcej členskej schôdzi a boli potvrdené B. G. H. I. J.. Dňa 22.8.2010 bol členskou schôdzou žalovaného schválený domáci poriadok PZ Poľana Nižné Ružbachy, ktorý je ďalším interným predpisom žalovaného, záväzný pre všetkých členov PZ a pre všetky volené orgány združenia. Domáci poriadok sa riadi zákonom o poľovníctve a Stanovmi PZ, nemôže byť s nimi v rozpore. Dňa 15.3.2015 sa konala členská schôdza žalovaného, ktorá uznesením rozhodla o prijatí dodatku do Domáceho poriadku - písm. n/ v tom zmysle, že ten, kto prestal spĺňať podmienky členstva v priebehu roka, prestáva byť jeho členom s účinnosťou ku 15.4. bežného roka. Následne žalovaný, s poukazom na uvedené, novoprijaté ustanovenie (písm. n/) Domáceho poriadku, oznámil žalobcovi, že dňom 15.4.2015 bolo ukončené jeho členstvo v PZ.

59. Odvolací súd súhlasí s výkladom právnych noriem tak, ako ich realizoval súd prvej inštancie v danej veci. Zároveň poukazuje aj na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, a to Nález Ústavného súdu SR sp.zn. PL.ÚS 10/04 zo dňa 06.02.2008, sp.zn. PL.ÚS 37/99, a hlavne na Nález uverejnený pod č. 3/96 Zbierky Náleзов a uznesení PL.ÚS 36/95, z ktorých jednoznačne vyplýva, že v podmienkach demokratického štátu platí, že právny predpis, respektíve jeho ustanovenia pôsobia do budúcnosti a nie do minulosti. I na záver vyslovený v rozhodnutí PL.ÚS 39/99 tak, ako ho citoval súd prvej inštancie. V danom prípade žalobca sa stal členom Poľovníckeho združenia Poľana so sídlom v Nižných Ružbachoch podľa znenia predchádzajúceho Domáceho poriadku žalovaného (v znení do 15.3.2015). Ak teda žalovaný sa rozhodol zmeniť podmienky vzniku členstva v jeho združení, a to prijatím uznesenia členskej schôdze, ktorá je najvyšším jeho orgánom, nová úprava a podmienky členstva môžu byť aplikované iba pre novoprijímaných členov a nemôžu sa vzťahovať aj na členov, ktorí sa stali platnými členmi poľovníckeho združenia podľa predchádzajúcej úpravy. Konaním žalovaného, ktorý listom zo dňa 6.5.2015 oznámil žalobcovi, že na základe novoprijatého Dodatku (písm. n/) Domáceho poriadku zaniklo jeho členstvo v PZ Poľana, došlo k porušeniu uvedeného princípu retroaktivity, v zmysle ktorého

je neprípustné odňať už nadobudnuté práva, resp. ich obmedziť ex tunc, t.j. do minulosti. I odvolací súd s poukazom na vyššie uvedený princíp právnej istoty v spojení so zásadou ochrany skôr nadobudnutých práv a zákazu retroaktivity (právnych) noriem dospel súd k záveru, že Dodatok Domáceho poriadku - písm. n) nie je možné aplikovať (retroaktívne) aj vo vzťahu k členstvu žalobcu a na jeho základe zhoršiť postavenie žalobcu resp. úplne mu odňať v minulosti legálne nadobudnuté práva. Ak napriek uvedenému žalovaný, s poukazom na uvedený novoprijatý dodatok Domáceho poriadku - písm. n), oznámil žalovanému, že jeho členstvo bolo ukončené, konal tak v rozpore so zákazom retroaktivity, čo je neprípustné.

60. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že aj keď žalovaný prezentoval, že v prípade žalobcu nedošlo k zániku členstva, ale k ukončeniu členstva, ide o rovnocenný pojem. Zároveň i odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že k ukončeniu, respektíve zániku členstva v PZ Poľana môže dôjsť len na základe niektorého z taxatívne stanovených dôvodov uvedených v § 4 ods. 8 stanov žalovaného, ktoré sú pre žalovaného a všetkých jeho členov záväzné. Jednoznačne pokiaľ členská schôdza žalovaného prijala dňa 15.04.2015 Dodatok domáceho poriadku – písm. n/, tento bolo možné aplikovať len vo vzťahu k novo pristupujúcim členom, nie však vo vzťahu k skôr (platne) prijatým členom žalovaného.

61. K odvolacím námietkam žalovaného, odvolací súd uvádza, že žalovaný v 1. rade namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Súd prvej inštancie vytýčil termín pojednávania vo veci na deň 20.05.2022, a následne na deň 06.06.2022 o 13.00 hod. V oboch prípadoch mal zástupca žalovaného požiadať o zmenu termínu pojednávania z dôvodov akútnych – srdcovo cievnych ťažkostí. Zmenu termínu mal žiadať včas a doložiť lekárskymi správami. Žiadosti mali byť písomné. Skutočne na čl. 299 sa nachádza záznam o odročení pojednávania z 20.05.2022 o 10.00 hodine s tým, že nový termín pojednávania bol určený na deň 06.06.2022 o 13.00 hodine na č. dverí 25. Upovedomenie o odročení pojednávania na deň 06.06.2022 bolo doručené zástupcovi žalovaného JUDr. Andrejovi Kubinskému dňa 16.05.2022, ako to vyplýva z doručky na čl. 299. Na čl. 302 sa nachádza žiadosť o odročenie pojednávania s doložením lekárskej správy zo strany JUDr. Andreja Kubinského, právneho zástupcu žalovaného. Žiadosť bola doručená Okresnému súdu Stará Ľubovňa dňa 16.05.2022, a je datovaná dňa 13.05.2022. Prílohou tejto správy na čl. 303 je výmenný list – poukaz s tým, že právny zástupca žalovaného je objednaný na záťažovú ergometriu pre opakované bolesti na hrudníku na 20.05.2022. Následne na čl. 304 sa nachádza znova žiadosť o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov zo strany JUDr. Andreja Kubinského, právneho zástupcu žalovaného, s tým, že lekársku správu predloží dodatočne. Zároveň žiadal k spisu pripojiť spis sp.zn. 3C/204/2015. Na č. listu 305 spisu sa nachádza úradný záznam asistentky senátu, že z podateľne súdu bolo oznámené, že vo veci sp.zn. 8C/11/2019 nechal JUDr. Kubinský, zástupca žalovaného na seba telefonický kontakt, na ktorom ho súd môže v prípade potreby kontaktovať.

62. Z uznesenia na čl. XXX – XXX spisu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.06.2022 vyplýva, že súd žiadosti zástupcu žalovaného na odročenie pojednávania vytýčeného na deň 06.06.2022 o 13.00 hodine nevyhovuje. Zároveň súd upovedomil zástupcu žalovaného o tom, že ak sa na pojednávanie nedostaví, súd vykoná pojednávanie bez jeho účasti. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 183 ods. 1, 3 a 4 CSP, v spojení s článkom 17 CSP.

63. Na čl. XXX spisu sa nachádza pokyn sudcu, ktorým mal byť oznámený výsledok rozhodnutia zástupcovi žalovaného telefonicky. Z pečiatky na čl. XXX spisu vyplýva, že pokyn sudcu bol asistentkou senátu akceptovaný. Zároveň malo byť zaslané uznesenie zástupcovi žalovaného poštou s tým, že ak by sa zástupca žalovaného informoval o vybavení jeho žiadosti má mu byť oznámené, že jeho žiadosti nebolo vyhovené, a pojednávanie sa uskutoční. Zásielka bola uložená na pošte dňa 03.06.2022, pričom písomnosť si prevzal zástupca žalovaného skutočne tak, ako tvrdil vo svojom odvolaní, dňa 08.06.2022. Na č. listu XXX – XXX spisu sa nachádza lekárska správa zo dňa 20.05.2022, ktorú predložil zástupca žalovaného do spisu osobne dňa 02.06.2022. Na č. listu XXX spisu sa nachádza úradný záznam, z ktorého vyplýva, že dňa 03.06.2022 telefonicky oznámil zástupca žalovaného JUDr. Andrej Kubinský, že dňa 02.06.2022 podal do podateľne podanie, a to lekársku správu, ktorá má byť priložená ako príloha k žiadosti o odročenie pojednávania. Zároveň oznámil súdu, že objektívne mu jeho zdravotný stav nedovoľuje zúčastniť sa pojednávania, ktoré je vytýčené na deň 06.06.2022. Na č. listu XXX sa nachádza úradný záznam, že dňa 06.06.2022 o 8.00 hod., telefonicky oznámil zástupca žalovaného JUDr. Andrej Kubinský, že sa z dôvodu návštevy lekára nezúčastní pojednávania. Správu z lekárskeho

ošetrenia dodatočne doloží súdu. Zároveň oznámil, že sa na pojednávaní nezúčastní ani svedok pán D., keďže je to starší pán, mal ho osobne priviesť na pojednávanie osobným motorovým vozidlom.

64. Podľa ust. § 183 ods. 1 CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

65. Súd môže rozhodnúť o odročení pojednávania aj na návrh strany. Tento návrh môže byť stranou podaný pred pojednávaním alebo aj počas prebiehajúceho pojednávania. Ak je návrh na odročenie pojednávania podaný pred pojednávaním, pojednávanie môže byť odročené len vtedy, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky. Prvou je, že pre nemožnosť dostaviť sa na pojednávanie sú dané dôležité dôvody, a druhou kumulatívne splnenou je to, že nemožno od strany alebo jej zástupcu spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

66. Podľa názoru odvolacieho súdu v zhode s názorom súdu prvej inštancie v prejednávanej veci nebolo zo strany žalovaného preukázané úplné splnenie ani jednej z podmienok. Zástupca žalovaného riadne nepreukázal nemožnosť dostaviť sa na pojednávanie z dôležitých dôvodov. Tak, ako správne uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v časti prečo vo veci pojednával bez účasti žalovaného. Vo veci bol súdom vytyčený termín pojednávania na deň 20.05.2022, ktorý bol odročený na deň 06.06.2022, z dôvodu, že zástupca žalovaného požiadal o odročenie z dôvodu dôležitého lekárskeho vyšetrenia. Po vytyčení nového termínu pojednávania zástupca žalovaného opätovne požiadal o odročenie aj tohto termínu pojednávania, pričom dôvodil len všeobecnou poznámkou, že sa jedná o zdravotné dôvody bez bližšej špecifikácie. Súdu prvej inštancie teda nebolo zrejmé, aké zdravotné dôvody mali byť dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania vytyčeného na deň 06.06.2022. Pokiaľ by zdravotným dôvodom malo byť lekárske vyšetrenie, čo súd prvej inštancie dedukoval z pojmu zdravotné dôvody, ani uvedená skutočnosť, by nebola dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania v zmysle ust. § 183 ods. 1 CSP, keďže súd prvej inštancie už raz vyhovel takejto žiadosti a pojednávanie odročil. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že zástupca žalovaného odo dňa 16.05.2022, kedy mu bol oznámený termín pojednávania nariadený na deň 06.06.2022 mal dostatok času na to, aby si zariadil veci tak, aby sa pojednávania mohol zúčastniť. Pravidlám formálnej logiky zodpovedá i názor súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že lekárske vyšetrenia sa realizujú zvyčajne v doobedňajších hodinách, pričom pojednávanie bolo nariadené na 13.00 hod., dňa 06.06.2022. Keďže nebola naplnená ani jedna podmienka daná ust. § 183 ods. 1 CSP, to znamená ani podmienka dôležitosti pre odročenie pojednávania, tak ako odvolací súd uviedol vyššie, ktorá zo strany právneho zástupcu žalovaného preukázaná nebola, a ani druhá podmienka prečo by nebolo možné zo strany zástupcu spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechal zastúpiť, pretože k prvému odročeniu pojednávania došlo z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu na strane zástupcu žalovaného, správne súd prvej inštancie vo veci pojednávanie neodročil. Správne poukázal súd prvej inštancie aj na skutočnosť, že žaloba bola pôvodne podaná ešte v roku 2015. Odvolacia námietka žalovaného, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, teda neobstojí.

67. Neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že žalobca nebol na pojednávaní dňa 12.11.2020 vypočutý zákonným spôsobom. Z prednesu žalobcu na č.l. XXX spisu vyplýva, že žalobca riadne vypovedal k veci. Uviedol, že oznámenie o ukončení členstva dostal až po tom, čo mu zavolať predseda poľovníckeho združenia, že dovyskakoval, a na májovú schôdzu, o ktorej pán doktor hovorí ho nikto nevolal, pretože už nebol členom PZ. Následne popísal skutkový stav tak, ako ho vnímal. Zástupca žalovaného, ktorý bol na pojednávaní prítomný v reakcii na prejav žalobcu uviedol, že pravdu hovorí pán B., keď hovoril, že poľovníctvo študoval a poľovníctvo je jeho život. Pán B. bol neskutočne dobrý poľovník, a možno až veľmi horlivý, ale toto všetky, tie veci, ktoré hovorí smerujú na bývalého predsedu, tento tu nie je a už je aj nový výbor. Zároveň popísal skutočnosti, ktoré tvrdil žalobca, a ďalej konštatoval, že predtým než dostal plnomocenstvo prejednal túto záležitosť s výborom, a nie je žiaden záujem na obnovenie členstva pána B.. Následne zástupca žalovaného pokračoval ďalej a navrhol, aby súd zamietol návrh. Súd prvej inštancie vyzval sporové strany, aby sa vyjadrili, či chcú niečo oboznámiť zo spisu prípadne doplniť dokazovanie. Sporné strany zhodne uviedli, že nežiadajú prečítať ani žiadnu listinu, ani oboznamovať ďalšie listiny založené v spisovom materiáli. Zástupca žalovaného uviedol, že trvá na svojom vyjadrení, pričom právny zástupca žalovaného nenavrhol, aby mohol klásť žalobcovi otázky, a ani nenamietal, že mu bolo zabránené tieto otázky klásť, pričom nenavrhol ani ďalšie vykonanie dokazovania výsluchom žalobcu tak, aby mu podľa svojich predstáv otázky klásť mohol. Zároveň nič

nebránilo právnenému zástupcovi žalovaného, aby navrhol znova výsluch žalobcu, prípadne aj prezentoval súdu aké otázky chce žalobcovi položiť a z akých dôvodov. Preto ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná. Dôvodnou nie je ani odvolacia námietka čo sa týka predčasnosti žaloby. Z konania žalovaného tak, ako to konštatoval i žalobca vo svojom vyjadrení pred začatím súdneho sporu, v jeho rámci, ale aj v odvolacom konaní vyplýva, že členstvo žalobcu striktne odmietal. Uvedené vyplýva aj z prednesu právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní dňa 12.11.2020, ktoré spomína, pričom uvádza, že vlastne žiaden z členov žalovaného nemá záujem o obnovení členstva žalobcu v poľovníckom združení.

68. K ďalším odvolacím námietkam žalovaného čo do nevykonania dokazovania odvolací súd poukazuje na bod 14. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že zamietol návrhy na doplnenie dokazovania z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania, pretože skutočnosti, ktoré z navrhovaných dôkazov mali vyplývať, (že členstvo žalobcu u žalovaného v podstate vôbec nemalo vzniknúť, a že u žalovaného došlo v roku 2012 – 2013 k zmenám a k prechodu práv a povinností zo starého PZ na nového PZ, vrátane členskej základne), sa netýkajú predmetu konania, sú pre toto konanie irelevantné. Odvolací súd súhlasí s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie, a na tento názor poukazuje aj vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam, ktoré sa predmetu tohto konania netýkajú.

69. Súd prvej inštancie vo veci správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Správne rozhodol i čo do výroku o trovách konania. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

70. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 CSP).

71. Vo vzťahu k protinávrhu žalovaného rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 372 CSP, z ktorého vyplýva, že v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. Vzhľadom na uvedené odvolací súd protinávrh žalovaného zamietol.

72. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).